

Podróż do szkoły ...

... jakich
zasad należy
przestrzegać?

Przewodnik po
bezpiecznej podróży do
szkoły dla szkół
podstawowych

Tekst Roisin McAliskey
Ilustracje Jane Donaghy

*Inicjatywa Stowarzyszenie na
rzecz Transportu Społecznego
realizowana przez STEP*

O książeczce

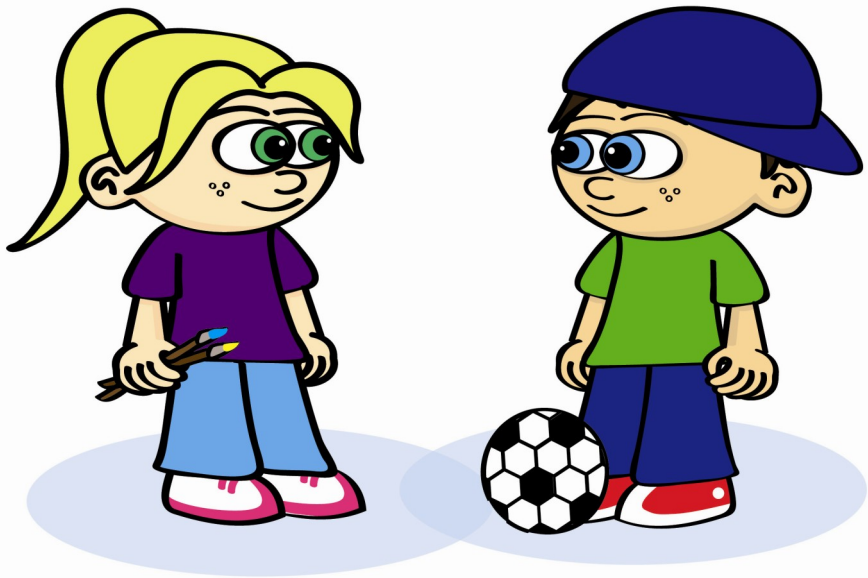
Ta książeczka jest owocem projektu sfinansowanego przez Departament Ochrony Środowiska (DOE), Wydział ds. bezpieczeństwa na drogach i kontroli pojazdów (RS&VRD), zrealizowanego przez Stowarzyszenie na rzecz Transportu Społecznego (CTA), które zarządza dotacją na rzecz bezpieczeństwa na drogach w imieniu Departamentu. Książeczka kierowana jest do uczniów szkół podstawowych. Celem jej jest przedstawienie, jak podróżować do szkoły bezpiecznie, korzystając z różnych dostępnych środków komunikacji.

Uwaga dla rodziców, opiekunów i nauczycieli

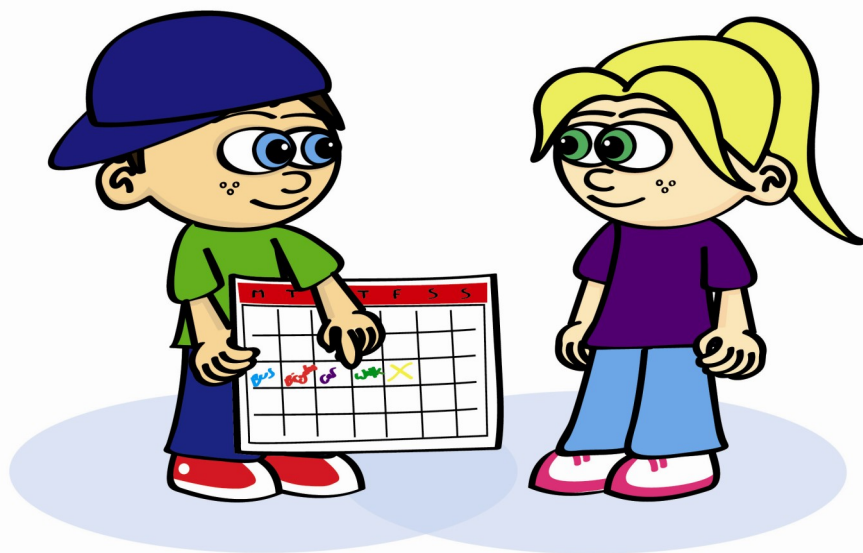
Oprócz krótkiego opowiadania, którego czytanie może sprawić dzieciom przyjemność, książeczka zawiera wiele szczegółowych zasad bezpieczeństwa, z którymi rodzice, nauczyciele i starsze dzieci powinni się zapoznać, a następnie omówić je z dziećmi. Warto wygospodarować trochę czasu na wyjaśnienie i rozmowę kilku kwestii zawartych w książeczce np. osoba przeprowadzająca dzieci przez ulicę („lollipop –person”), fotelik dziecięcy, rozpraszanie uwagi, kask ochronny, itd. oraz zachęcenie do przeprowadzania otwartych rozmów na temat innych kwestii bezpieczeństwa

Książeczka dostępna jest w języku angielskim, portugalskim, polskim i litewskim, a wersje w pliku pdf dostępne są w internecie pod adresem www.journeyschool.com

**Sfinansowane przez DOE – zarządzane przez
Stowarzyszenie na rzecz Transportu Społecznego i
realizowane przez STEP**

To jest Marysia - Marysia jest w trzeciej klasie. Jej sąsiad Marek jest w klasie czwartej. Marysia lubi rysować i malować, a Marek lubi grać w piłkę nożną i czytać. Są dobrymi przyjaciółmi.

W tym tygodniu Marysia i Marek próbują dotrzeć do szkoły różnymi środkami komunikacji. Robią plany na cały tydzień. Muszą pamiętać, że bezpieczeństwo jest najważniejsze!

W poniedziałek Marysia i Marek wybierają się do szkoły autobusem ...

„O jakich zasadach powinniśmy pamiętać, kiedy jesteśmy w szkolnym autobusie?” Marysia pyta Marka

„Jeśli autobus ma pasy bezpieczeństwa, to powinniśmy je zapiąć. Powinniśmy być uprzejmi wobec kierowcy autobusu, ale podczas jazdy nie powinniśmy go rozpraszać. Przez cały czas powinniśmy siedzieć na swoich miejscach, możemy wstać dopiero kiedy autobus zatrzyma się na naszym przystanku. Nie powinniśmy zostawiać tornistrów w miejscach, w których inni mogą się o nie potknąć.” mówi Marek

Marysia zgadza się: „To są dobre zasady Marku”.

We wtorek Marysia i Marek wybierają się do szkoły na rowerach ...

„O jakich zasadach powinniśmy pamiętać, kiedy jedziemy do szkoły na rowerze?” Marek pyta Marię

„Zawsze trzeba sprawdzić, czy rower nadaje się do bezpiecznej jazdy i czy jest odpowiedniej dla ciebie wielkości. Zanim wsiądziesz na rower Marku, zawsze musisz mieć na głowie kask, a twoje ubrania powinny mieć jaskrawe kolory, pasek kasku trzeba zapiąć zanim się wsiądziesz na rower. Musimy również postarać się o dzwonki do naszych rowerów – takie są przepisy. ” mówi Marysia

Marek zgadza się: „To są dobre zasady Marysiu”.

W środę Marysia i Marek wybierają się do szkoły samochodem ...

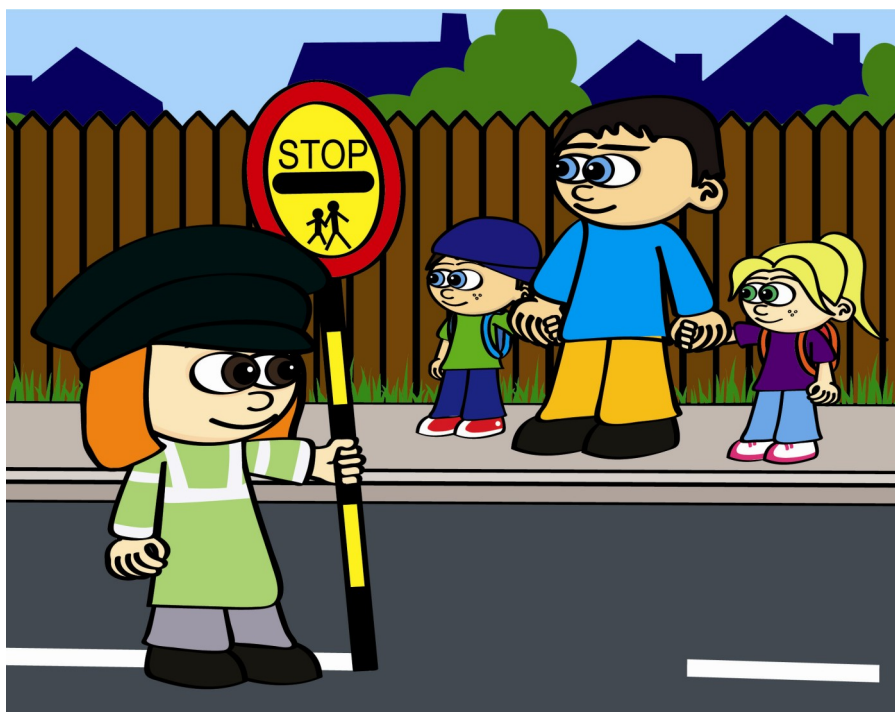
„O jakich zasadach powinniśmy pamiętać, kiedy jedziemy do szkoły samochodem?” Marysia pyta Marka

„Jeśli ma się mniej niż 12 lat lub mniej niż 135 cm wzrostu trzeba zapiąć pasy oraz korzystać z fotelika dla dzieci. Upewnij się, że pas jest zapięty prawidłowo i spoczywa na ramieniu. Najbezpieczniejsze dla dzieci jest tylne siedzenie. W samochodzie nie powinno się zbyt głośno rozmawiać ani poruszać, bo rozprasza to kierowcę, nie wolno też bawić się klamkami.” mówi Marek

Marysia zgadza się: „To są dobre zasady Marku”.

W czwartek Marysia i Marek wybierają się do szkoły pieszo...

„O czym powinniśmy pamiętać, wybierając się do szkoły pieszo?”
Marek pyta Marię

„Powinniśmy trzymać za rękę dorosłego, który z nami idzie i jeżeli przy drodze jest chodnik, należy się go trzymać. Powinniśmy mieć na sobie jaskrawe ubrania i przechodzić przez drogą w bezpiecznym miejscu, np. na przejściu dla pieszych lub z osobą, która przeprowadza dzieci przez drogę.” mówi Marysia.

Marek zgadza się: „To są dobre zasady Marysiu”.

W piątek Marysia i Marek nie mają zajęć w szkole, jeżdżą na hulajnodze, deskorolce i grają w piłkę nożną...

„O czym powinniśmy pamiętać, kiedy bawimy się na dworze?”
Marysia pyta Marka

„Nie wolno nam bawić się na ulicy - nawet jeśli nasze domy znajdują się na końcu ulicy, bezpieczniej jest w parku lub w ogrodzie. Jeśli jeździmy na hulajnogach albo deskorolkach, powinniśmy założyć ochraniacze i nie możemy jeździć na ulicy. Jeśli piłka wyleci na ulicę, nie powinniśmy za nią biec - powinniśmy poprosić dorosłego, żeby nam ją przyniósł” mówi Marek.

Marysia zgadza się: „To są dobre zasady Marku”.

„Zatrzymaj się - Spójrz – Słuchaj” (Kodeks Zielonego Krzyża)

ZATRZYMAJ SIĘ

Należy znaleźć bezpieczne miejsce do przejścia przez ulicę. Może to być przejście ze światłami włączanymi przez pieszego, pasy (zebra), miejsce, w którym ktoś pomaga w przejściu, np. osoba przeprowadzająca dzieci. Trzeba wyraźnie widzieć co się dzieje po lewej i po prawej. Na chodniku nie stawaj zbyt blisko krawędzi krawężnika, bo możesz się pośliznąć.

PATRZ I SŁUCHAJ

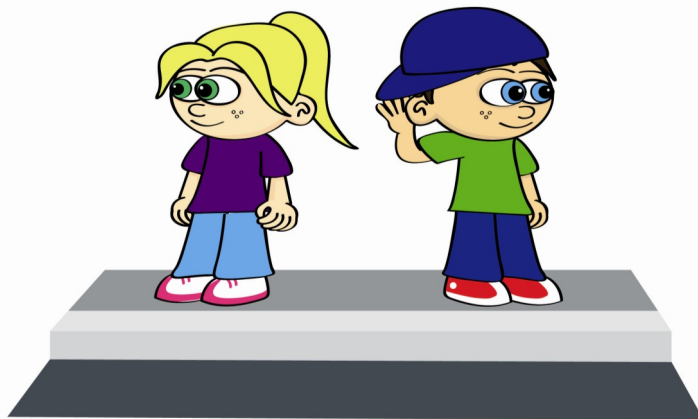
Najpierw trzeba spojrzeć w prawo, potem w lewo i jeszcze raz w prawo. Trzeba słuchać uważnie, czasami można usłyszeć poruszające się pojazdy, zanim się je zobaczy. Przepuść wszystkie pojazdy, które zobaczysz lub usłyszysz.

Po ponownym sprawdzeniu lewej i prawej strony, należy przejść prosto przez drogę, ciągle patrząc w obie strony.

Nie biegnij, bo możesz się potknąć i przewrócić, ale upewnij się, że masz wystarczająco dużo czasu na przejście.

Jeśli będziesz przestrzegał tych zasad, bezpiecznie przejdiesz przez drogę.

PAMIĘTAJ: ZATRZYMAJ SIĘ - PATRZ - SŁUCHAJ

Ważne znaki i przejścia

Zakaz jazdy rowerem
W miejscach gdzie widzisz ten znak, nie wolno jeździć rowerem

Zakaz ruchu pieszych
W miejscach gdzie widzisz ten znak, nie wolno chodzić

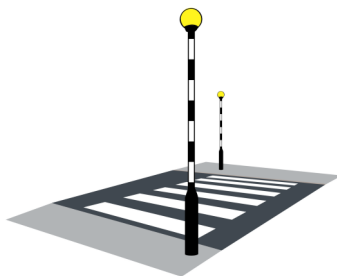
Wjazd na drogę rowerową
Niedaleko znajduje się miejsce, gdzie można bezpiecznie jeździć na rowerze

Przeście dla pieszych
Niedaleko znajduje się miejsce, gdzie można bezpiecznie przejść przez ulicę

Przeście ze światłami włączanymi przez pieszego
Zanim przejdziesz przez ulicę, poczekaj aż zapali się zielona sylwetka człowieka - i ciągle patrz w obie strony

Pasy (zebra)
Na pasach, zanim przejdziesz przez ulicę, zawsze sprawdź czy z którejś strony nie jedzie samochód.

Bezpieczeństwo w autobusach szkolnych

- ◆ Wsiadając do autobusu uważaj na schodkach i nie popychaj osób przed tobą.
- ◆ W autobusie trzeba usiąść na swoim miejscu i zapiąć pas bezpieczeństwa, jeśli autobus jest w nie wyposażony.
- ◆ Zanim wysiądziesz upewnij się, że autobus zatrzymał się i bądź ostrożny na schodkach podczas wysiadania. Zanim autobus ruszy dalej, należy poczekać na ścieżce lub poboczu, bo inaczej nie będziesz dokładnie widzieć poruszających się samochodów.
- ◆ Nie przechodź przez ulicę przed autobusem lub za nim
- ◆ Jak mówią Marysia i Marek - nie wolno rozpraszać uwagi kierowcy ani zostawiać tornistrów, w miejscach, gdzie inne osoby mogą się o nie potknąć

Bezpieczeństwo podczas jazdy rowerem

- ◆ Sprawdź, czy twój rower jest gotowy do jazdy - sprawdź opony, hamulce, upewnij się, czy światła odblaskowe są czyste oraz czy masz dzwonek.
- ◆ Jak powiedzieli Marek i Marysia - należy się upewnić, czy wielkość roweru jest dla Ciebie odpowiednia, inaczej możesz stracić nad nim panowanie. Zawsze trzeba mieć na sobie sprzęt zabezpieczający, a w szczególności dopasowany kask oraz odblaskowe ubranie.
- ◆ Kask powinien być odpowiednich rozmiarów, nosząc go, musisz wszystko dokładnie widzieć i słyszeć.
- ◆ Podczas jazdy rowerem trzeba przestrzegać wszystkich zasad ruchu drogowego - w grupie należy jeździć jeden za drugim. Nie wolno ignorować znaków drogowych, sygnalizacji świetlnej ani przejść dla pieszych - inaczej można spowodować wypadek.
- ◆ Po skończeniu 9 roku życia w szkole można zdawać sprawdzian jazdy na rowerze - zapozna Cię ze wszystkimi zasadami jazdy rowerowej na drodze, otrzymasz plaketkę oraz certyfikat zaliczenia egzaminu.

Bezpieczeństwo w samochodach

- ◆ Trzeba wsiadać i wysiadać od strony dla pieszych
- ◆ Pas bezpieczeństwa powinien być założony prawidłowo i wygodnie spoczywać na ramieniu
- ◆ Kiedy samochód jest w ruchu, nie wolno wystawiać rąk ani głowy przez okno lub szyberdach. Kiedy samochód jest w ruchu, nie wolno stać pomiędzy dwoma przednimi siedzeniami.
- ◆ Kiedy samochód jest w ruchu, nie wolno otwierać drzwi, przypomnij rodzicom o aktywacji blokady otwarcia drzwi
- ◆ Sprawdź jakie informacje znajdują się w książeczce na temat poduszek powietrznych, niektóre samochody mają ograniczenia co do wieku, wzrostu i wagi pasażerów na przednim siedzeniu
- ◆ Podróżując taksówką, w miarę możliwości, należy siedzieć na tylnym siedzeniu
- ◆ Jak powiedzieli Marysia i Marek - nie wolno rozpraszać kierowcy, zawsze trzeba mieć zapięty pas i siedzieć na foteliku dziecięcym

Bezpieczeństwo podczas pieszych wędrówek

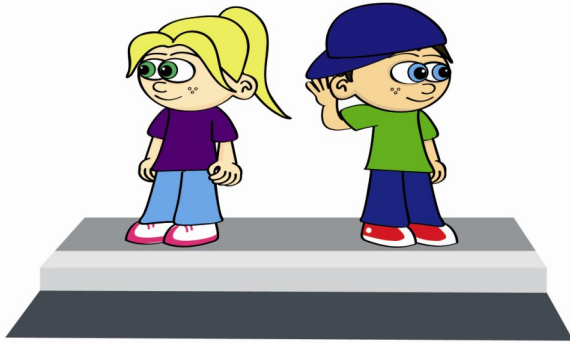
- ◆ Pieszce wędrówki są bardzo zdrowym sposobem chodzenia do szkoły, ale bardzo ważne jest zachowanie bezpieczeństwa. O ile to możliwe zawsze trzeba korzystać z chodnika
- ◆ Jeśli idziesz z osobą dorosłą, powinieneś trzymać ją za rękę i iść po jej stronie, tak by dorosły znajdował się między tobą a jezdnią
- ◆ Zawsze należy znaleźć bezpieczne miejsce do przejścia przez jezdnię, np. przejście ze światłami włączanymi przez pieszego (pelican crossing), pasy (zebra) lub miejsca, gdzie znajduje się osoba do przeprowadzania dzieci
- ◆ Zawsze pamiętaj by **ZATRZYMAĆ SIĘ, SPOJRZEĆ i SŁUCHAĆ**
- ◆ Nie wolno biegać ani popychać osoby, z którą się idzie – grozi to potknięciem!
- ◆ Jak powiedzieli Marek i Marysia - powinieneś mieć na sobie coś jaskrawego lub odbłaskowego, by kierowcy wyraźnie cię widzieli

Podziękowania

Chcielibyśmy skorzystać z okazji, by podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tej książeczki jako części: „Tam i z powrotem: Bezpieczeństwo w ruchu drogowym” („To and Fro: Safe to Go”) - projektu realizowanego przez STEP w imieniu CTA finansowanego przez DOE-NI.

Chcielibyśmy podziękować lokalnym szkołom w okręgu Rady Miasta Dungannon i South Tyrone, które z chęcią przystąpiły do projektu i zachęciły do skorzystania z materiałów w książeczce w celu przekazywania wiedzy na temat bezpieczeństwa na drogach naszym dzieciom.

*Swoje podziękowania kierujemy do Roisin McAliskey za napisanie i sformatowanie książki oraz do Jane Donaghy za wzbogacenie ilustracjami. Dziękujemy też firmie STL Interpreting & Translation Services za dokonanie przekładu książeczki oraz witryny internetowej oraz firmie Linkni.com za projekt witryny **www.journeytoschool.com**, z której można pobierać tą książeczkę w pliku pdf.*

www.journeytoschool.com

 DOE Road **Safety** Grants
administered by **Community Transport Association**

www.ctauk.org www.doeni.gov.uk/roadsafety www.stepni.org

Copyright©2012 Roisin McAliskey